

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี

Factors Relating to Social Welfare Needs of Disabled People in Nonthaburi Province

ชานนท์ คันธฤทธิ

วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี และ 2) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) และดำเนินการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Chi-Square (χ^2) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product moment correlation) วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นต่อปัจจัยทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และมีความคิดเห็นต่อความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และประเภทความพิการกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านสุขภาพอนามัย 3) ด้านที่อยู่อาศัย 4) ด้านการทำงานและการมีรายได้ และ 5) ด้านบริการสังคม

คำสำคัญ : ความต้องการ, สวัสดิการทางสังคม, ผู้พิการ

Abstract

The purposes of this research are that to : 1) to study social welfare needs of the disable in Nonthaburi, and 2) to study the factors relating to social welfare needs of disable people in Nonthaburi province. The sample used in this study disabled with the identification of people with disabilities at 20 years old. The results calculated by the formula of Taro Yamane by was using simple random sampling for 400 sampled values. The statistics used were analyzing for frequencies, percentage, mean, standard deviation, chi-square (χ^2), and pearson's product moment correlation. The analyzed statistics were calculating by computer program called statistical package.

The results showed that the respondents with an opinion on social factors the overall moderate when specifically considered that was moderated on all sides and opinions on the social welfare needs of the disabled in Nonthaburi overall and in the high level.

The analysed of the relationship between personal status such as gender, age, education, occupation, marital status, and average income per month and type might be were of disabled with social welfare needs of disabled people in Nonthaburi province the relationship between the level of statistical significance. 05. The relationship between social factors and social welfare needs might be disabled in Nonthaburi to overview the relationship is relatively low. When will have been the considering it was found that the relationship will have been relatively low five areas such as 1) education, 2) health, 3) the housing 4) work and earn, and 5) social service.

Keywords : needs, social welfare, disabled people.

บทนำ

ในอดีตที่ผ่านมาคนพิการเป็นทรัพยากรบุคคลซึ่งมักถูกมองด้วยความเชื่อ และทัศนคติในเชิงลบว่า เป็นบุคคลที่ไร้ความสามารถ เป็นภาระของครอบครัวไม่ได้รับการเลี้ยงดูและการยอมรับให้อยู่ร่วมในสังคมหรือทำกิจกรรมในสังคมได้เหมือนคนทั่วไป สำหรับประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านกฎหมายเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้มีบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา 30 กำหนดให้การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความพิการ จะกระทำมิได้ และมาตรา 54 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ รวมทั้งบุคคลวิกลจริตย่อมได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ และมาตรา 80 (1) กำหนดให้รัฐต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการในทุกระดับให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดแนวทางการคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพรวมทั้งกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงเหมาะสม และเป็นธรรมทั้งทางด้านการแพทย์ การศึกษา ฯลฯ (นารถรัตน์ กาญจนพันธ์, 2555)

จากจำนวนคนพิการที่เพิ่มขึ้นและความพิการที่หลากหลายนี้ ก่อให้เกิดความต้องการปัจจัยขั้นพื้นฐาน เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้เยี่ยงคนปกติ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต เช่น ห้องน้ำ ทางลาด ฯลฯ การส่งเสริมด้านการศึกษา อาชีพ บริการทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการแพทย์ เรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การสนับสนุนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ฯลฯ ที่มีความเหมาะสมกับความพิการเพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ตลอดจนสามารถเข้าถึงการบริการและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการที่รัฐจัดให้ประชาชนทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน ด้วยคนพิการที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นและมีความต้องการที่แตกต่าง ทำให้คนพิการส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการที่รัฐจัดให้ แม้ว่าจะมีระบบสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อรองรับ เช่น ระบบหลักประกันสุขภาพ ระบบประกันสังคม ฯลฯ แต่ระบบสวัสดิการดังกล่าวก็ยังไม่สามารถจัดบริการเพื่อให้ครอบคลุมกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันจึงนับได้ว่าเป็นความท้าทายหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐที่จะพัฒนาระบบสวัสดิการและบูรณาการงานร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เข้าถึงบริการอย่างเหมาะสมและมีความเท่าเทียมกัน (ดารารัตน์ ทิพย์วงศ์, 2551)

ด้วยปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของทุกคน โดยสามารถเปิดมุมมองในสังคมให้เห็นคุณค่าของคนพิการที่มีอยู่ในชุมชน อันจะนำไปสู่การเอื้อเพื่อและการให้โอกาสที่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการลุกขึ้นสู้ชีวิต สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 17,977 คน (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ณ วันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ดำเนินการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มที่สมาชิกทุกหน่วยของประชากรที่มีจำนวนไม่มากนัก แต่มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นอิสระจากกันที่จะได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเหมาะสมสำหรับใช้กับประชากรที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน โดยได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และประเภทความพิการ

2. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ แรงสนับสนุนด้านสิ่งของ แรงสนับสนุนด้านแรงงาน แรงสนับสนุนด้านการเงิน แรงสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และแรงสนับสนุนด้านความรัก และความอบอุ่น

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ ด้านบริการสังคม และด้านนันทนาการ

3. ขอบเขตด้านเวลา การเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามเริ่มตั้งแต่ส่งแบบสอบถามจนถึงการรวบรวมข้อมูลกลับมาวิเคราะห์ผล ใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนพฤษภาคม 2558

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้พิการ

ความหมายของผู้พิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2550) ผู้พิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

ประเภทและหลักเกณฑ์คนพิการแบ่งเป็น 5 ประเภท (เจน จูประเสริฐ, 2546) ดังนี้

1. คนพิการทางการมองเห็น ได้แก่ คนที่มีสายตาข้างที่ตีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/8 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่างหรือคนที่มีสายตาแคบกว่า 30 องศา

2. คนพิการทางการได้ยินและการสื่อความหมาย ได้แก่ คนที่ได้ยินเสียง ที่มีความถี่ 500 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ตีกว่าที่มีความเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

2.1 สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี เกิน 40 เดซิเบลขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง

2.2 สำหรับคนทั่วไปเกิน 55 เดซิเบลขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียงหรือคนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องในการเข้าใจ หรือการใช้ภาษาพูดจนไม่สามารถสื่อความหมายกับบุคคลอื่นได้

3. คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติ หรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้ชัดเจน และไม่สามารถประกอบกิจกรรมหลักประจำวันได้หรือคนที่มีการสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว มือ แขน ขา หรือลำตัว อันเนื่องมาจากแขนขาต หรือขาขาดอัมพาต หรืออ่อนแรง โรคข้อหรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคระบบเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจกรรมหลักประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้

4. คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือ บกพร่องทางจิตหรือสมองในส่วนของการเรียนรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถ ควบคุมความประพฤติที่จำเป็นในการดูแลตนเอง หรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น

5. คนพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมองจนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการ

กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์ (2550) กล่าวว่า “สวัสดิการ” หมายถึง ความต้องการทำให้ประชาชนในสังคมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งประชาชนควรจะได้รับ การดูแลจากสังคมอย่างครอบคลุม ได้แก่

1. การมีสุขภาพที่ดี
2. การได้รับการศึกษาที่ดี
3. การมีที่อยู่อาศัย
4. การมีงานทำ มีรายได้พอเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยที่มาของรายได้ต้องไม่เป็นเหตุให้ต้องเสื่อมเสียความเป็นมนุษย์

5. การได้รับความมั่นคงทางสังคม แยกได้เป็น 2 ระบบ คือ การประกันสังคมเป็นสวัสดิการสำหรับคนทำงาน และการสงเคราะห์เป็นสวัสดิการที่ให้แก่ประชาชนที่ยากลำบาก ไม่มีรายได้ประจำ

6. การได้รับบริการทางสังคม เมื่อประชาชนมีความต้องการทางสังคมพิเศษ ไม่ว่าจะประชาชนนั้นจะมีประกันสังคมหรือไม่ก็ตาม

7. นันทนาการอันเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการเจริญงอกงาม ซึ่งไม่เป็นเหตุให้ต้องเสื่อมเสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์การให้ความหมายของงานสวัสดิการสังคมในทุกมิติ จึงเกี่ยวข้องกับกลไกของนโยบายรัฐ กลไกการบริหารจัดการ กลไกการดำเนินงานให้มีสวัสดิภาพ ประสิทธิผล โดยทั่วไปงานสวัสดิการสังคมทั่วโลกจึงเลือกทำเฉพาะด้านหลักที่น่าจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม เช่น ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านที่อยู่อาศัย การจัดสวัสดิการจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบทุกด้านให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะการสร้างนโยบายสาธารณะ ให้เรื่องสวัสดิการเป็นแบบสากลมากขึ้น และกระจายความรับผิดชอบทางสังคมสู่ภาคส่วนต่าง ๆ

ดาร์เรตัน ทิพย์วงศ์ (2550) กล่าวว่า องค์ประกอบของสวัสดิการสังคมเท่าที่พบมีอยู่ด้วยกันสองแบบ คือ 1) กำหนดตามความหมายที่เป็น และ 2) กำหนดตามความหมายที่เป็นกิจกรรม โครงการหรือบริการที่มีความหมายแคบกว่าความหมายแรก ซึ่งมักกำหนดตามพระราชบัญญัติความมั่นคงทางสังคม (Social Security Act, 1935) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้น องค์ประกอบของสวัสดิการสังคมตามความหมายแรก หรือความหมายกว้างจะประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ 7 ประการ โดยถือว่า ประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่ดีได้จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ คือ

1. การศึกษา (Education)
2. สุขภาพอนามัย (Health)
3. ที่อยู่อาศัย (Housing)
4. การทำงานและการมีรายได้ (Employment and Income Maintenance)

5. ความมั่นคงทางสังคม (Social Security)
6. บริการสังคม (General Social Services)
7. นันทนาการ (Recreation)

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

3.1 ทฤษฎีความต้องการ Maslow (Maslow's Need Hierarchy) Maslow ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับ (เอ็งทิงพี ไตรบารุง, 2550) ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological needs) คือ ความต้องการตอบสนองทางร่างกายพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสม การบรรเทาความเจ็บปวดต่าง ๆ เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety and security needs) คือ ต้องการการป้องกันอันตราย ความต้องการมีอิสระ และปลอดภัยจากภัยคุกคามต่าง ๆ
3. ความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก (Belongingness, social and love needs) ความรู้สึกว่าคุณได้รับความเป็นมิตร ความรักและมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นสมาชิกกับกลุ่ม ต้องการเพื่อน ต้องการงานผู้ร่วมงาน ต้องการครอบครัว
4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Self-esteem needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน
5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดในชีวิต เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับการทำงานที่ตนเองชอบหรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

3.2 ทฤษฎีความต้องการของ Alderfer (Alderfer's ERG Needs Theory) Alderfer ได้คิดทฤษฎีความต้องการที่เรียกว่า ทฤษฎี ERG (ERG : Existence-Relatedness-Growth Theory) โดยแบ่งความต้องการของมนุษย์ เป็น 3 ประการ (เอ็งทิงพี ไตรบารุง, 2550) ดังนี้

1. ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence needs) เป็นความต้องการที่ตอบสนองเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย
2. ความต้องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Relatedness needs) เป็นความต้องการของบุคคล ที่จะมิมิตรสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างอย่างมีความหมาย
3. ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth needs) เป็นความต้องการสูงสุด รวมถึงความต้องการได้รับความยกย่อง และความสำเร็จในชีวิต

3.3 ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของ Mc Clelland (Mc Clelland's Achievement Motivation Theory) Mc Clelland ได้กล่าวเน้นถึงความต้องการไว้ 3 ประเภท (เอ็งทิงพี ไตรบารุง, 2550) คือ

1. ความต้องการประสบความสำเร็จ (Needs for achievement) เป็นความต้องการมีผลงานและบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา
2. ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Needs for affiliation) เป็นความต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
3. ความต้องการอำนาจ (Needs for power) เป็นความต้องการมีอิทธิพลและครอบงำเหนือผู้อื่น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow) ทฤษฎี ERG ของ เคลตัน อัลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) และทฤษฎีความต้องการแสวงหาของ แมคเคลลีแลนด์ (McClelland) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และจะได้ทราบว่าความต้องการของคนพิการมีความสอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นอย่างไรบ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอื้องทิพย์ ไตรบำรุง (2550) ได้ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านอาชีพ เมื่อพิจารณาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการแพทย์และด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการศึกษาและด้านอาชีพ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

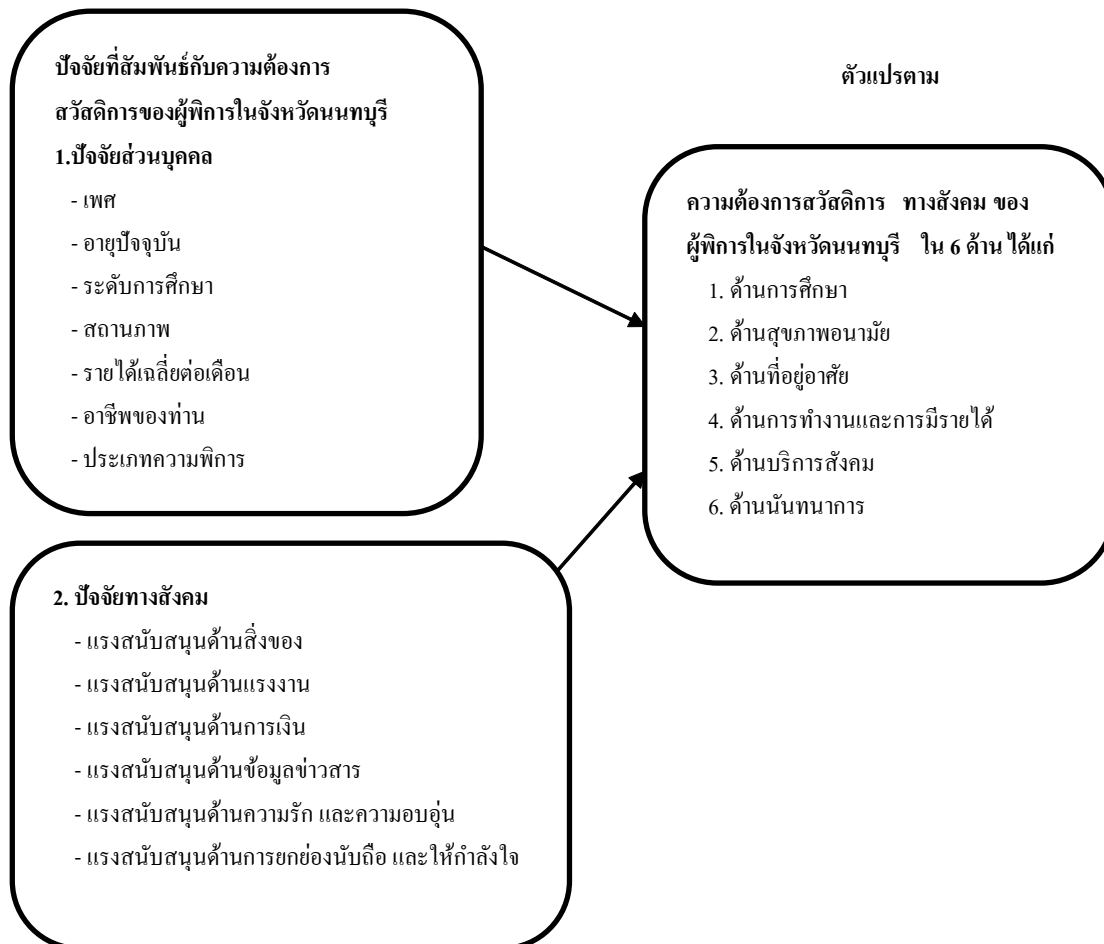
จิราภรณ์ งอยกุดจิก (2557) ได้ศึกษาความต้องการสวัสดิการของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 6 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัยที่ดี ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ ด้านนันทนาการและด้านกระบวนการยุติธรรมและบริการสังคมทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน จำนวน 135 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการรับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม รองลงมา คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลให้ทั่วถึง และต้องการให้จัดกิจกรรมและตรวจสุขภาพให้กับคนพิการ ตามลำดับ

ดารารัตน์ ทิพย์วงศ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้พิการในอำเภอมะเสเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า ในด้านสวัสดิการความช่วยเหลือด้านการแพทย์ ผู้พิการได้รับในเชิงการตรวจวินิจฉัยและการรักษาพยาบาล ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้พิการ สำหรับสวัสดิการที่ผู้พิการต้องการเป็นอันดับต้นๆ แต่รัฐไม่ได้จัดสรรให้คือ การซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องช่วย โดยไม่คิดมูลค่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสวัสดิการด้านการแพทย์อื่นๆ ได้แก่ การมีแพทย์เฉพาะทางในพื้นที่ ในด้านสวัสดิการความช่วยเหลือด้านอาชีพ ส่วนที่รัฐจัดให้ได้ตรงกับความต้องการของผู้พิการแล้วคือ การฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย และการจ้างงาน แต่สิ่งที่ผู้พิการต้องการแต่รัฐยังไม่ได้เข้าไปช่วยเหลือ คือการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เช่น การช่วยจัดหาตลาด เป็นต้น นอกจากนี้ผู้พิการเสนอแนะให้รัฐช่วยจัดหางานในท้องที่ให้แก่ผู้พิการ ในด้านสวัสดิการความช่วยเหลือทางสังคม สิ่งผู้พิการต้องการมากที่สุดคือ การจัดสรรเบี้ยยังชีพคนพิการ ซึ่งพบว่ายังมีการจัดสรรไม่ทั่วถึงและเพียงพอ สำหรับสวัสดิการที่ผู้พิการต้องการแต่รัฐยังไม่มีการจัดให้คือ การให้คำปรึกษาแนะนำจากนักสังคมสงเคราะห์สำหรับปัญหาอุปสรรคในการได้รับสวัสดิการพบว่า ด้านการแพทย์ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือที่เพียงพอ ด้านอาชีพพบว่า ผู้พิการที่ประกอบอาชีพมีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำงานไม่เหมาะสม ส่วนผู้พิการที่ไม่ได้ประกอบอาชีพจะมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่มี

แหล่งฝึกอาชีพในท้องถิ่น ด้านสังคมพบว่า ปัญหาของผู้พิการส่วนใหญ่ ได้แก่ การจัดสรรเบี้ยยังชีพที่ทั่วถึงและเพียงพอ ปัญหาของงานสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐในปัจจุบันเนื่องมาจากการกำหนดนโยบายจากส่วนกลาง โดยกระจายความช่วยเหลือที่เป็นรูปแบบเดียวกันแก่ผู้พิการทั่วทั้งประเทศ โดยไม่ได้พิจารณาความเหมาะสม ตามภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมวัฒนธรรมประเพณี และลักษณะการใช้งาน ความแตกต่างในประเภทของความพิการและระดับความพิการก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งซึ่งส่งผลให้ความต้องการของผู้พิการมีความต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐที่ผู้พิการได้รับ และปัญหาของผู้พิการในการได้รับสวัสดิการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่แนวทางการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้พิการในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow) ทฤษฎี ERG ของ เคลตัน อัลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) และทฤษฎีความต้องการแสวงหาของ แมคคลีแลนด์ (McClelland) โดยผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 17,977 คน คน (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ณ วันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ดำเนินการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มที่สมาชิกทุกหน่วยของประชากรที่มีจำนวนไม่มากนัก แต่มีโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นอิสระจากกันที่จะได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเหมาะสมสำหรับใช้กับประชากรที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน โดยได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. ขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับการปรับปรุงและผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม จากนั้นนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่กำหนดไว้ในการศึกษา ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีวิธีการสร้างและมีลักษณะแบบสอบถาม ดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางสังคม โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้จัดหาทีมงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยอบรมแนะนำทีมงานให้เข้าใจแบบสอบถามและทดสอบจนเชื่อว่ามี ความชำนาญก่อนการออกเก็บจริงในพื้นที่ ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอจังหวัดนนทบุรี โรงพยาบาลในเขตจังหวัดนนทบุรี และ ประกันสังคมจังหวัดนนทบุรี 2) ทีมงานทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด ตามเขตพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และ 3) นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็น ค่าร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม และความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่า Chi -Square (χ^2) แปร

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product moment correlation)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และประเภทความพิการ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.00 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.75 ซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) คิดเป็นร้อยละ 22.25 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 56.25 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 4,001-5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 16.75 รวมทั้งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 21.25 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พิการทางการได้ยิน คิดเป็นร้อยละ 19.50 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม และรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมโดยภาพรวม และรายด้าน

ปัจจัยทางสังคม	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุนด้านสิ่งของ	2.91	1.09	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุนด้านแรงงาน	2.97	1.11	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุนด้านการเงิน	2.76	1.03	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร	2.54	1.04	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุนด้านความรัก และความอบอุ่น	2.92	1.14	ปานกลาง
โดยภาพรวม	2.82	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นต่อปัจจัยทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม และรายด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวม และรายด้าน

ความต้องการสวัสดิการทางสังคม ของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
เฉลี่ยรวมด้านการศึกษา	4.28	0.73	มาก
เฉลี่ยรวมด้านสุขภาพอนามัย	4.35	0.90	มาก
เฉลี่ยรวมด้านที่อยู่อาศัย	4.14	1.10	มาก
เฉลี่ยรวมด้านการงานและการมีรายได้	4.35	0.88	มาก
เฉลี่ยรวมด้านบริการสังคม	4.19	0.99	มาก
โดยภาพรวม	4.26	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นต่อความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรีโดยจำแนกตามด้านต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านอายุ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านสถานภาพ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ด้านอาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ด้านประเภทความพิการ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ และด้านบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี ปรากฏผล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะปัจจัยทางสังคมกับ ความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี

ปัจจัยทางสังคม	ความต้องการสวัสดิการทางสังคม ของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี					
	โดย ภาพรวม	ด้าน การศึกษา	ด้าน สุขภาพ อนามัย	ด้าน ที่อยู่ อาศัย	ด้าน การทำงานและ การมีรายได้	ด้าน บริการ สังคม
โดยภาพรวม	-.324*	-.268*	-.250*	-.390*	-.142*	-.147*
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุน ด้านสิ่งของ	-.355*	-.263*	-.298*	-.438*	-.186*	-.122*
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุน ด้านแรงงาน	-.315*	-.250*	-.246*	-.409*	-.117*	-.132*
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุน ด้านการเงิน	-.267*	-.228*	-.214*	-.329*	-.095	-.120*
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุน ด้านข้อมูลข่าวสาร	-.140*	-.172*	-.079	-.150*	-.048	-.081
เฉลี่ยรวมแรงสนับสนุน ด้านความรัก และความ อบอุ่น	-.330*	-.253*	-.245*	-.368*	-.168*	-.183*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = -.324$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทุก 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = -.268$) 2) ด้านสุขภาพอนามัย มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = -.250$) 3) ด้านที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์

อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = -.390$) 4) ด้านการทำงานและการมีรายได้ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = -.142$) และ 5) ด้านบริการสังคมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = -.147$)

อภิปรายผลการวิจัย

ด้านการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้จัดบริการในด้านการศึกษาเพื่อสร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพใหม่ที่เหมาะสมกับคนพิการ และต้องการให้มีการจัดการศึกษาแก่คนพิการในสถานศึกษาของรัฐทุกระดับ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายซึ่งสอดคล้องกับบดินทร์ ชวีญมมงคล (2556) กล่าวว่า ผู้พิการมีความต้องการด้านการศึกษาในพื้นที่เทศบาลตำบลตาจาง เพราะคนพิการส่วนใหญ่เรียนระดับประถมศึกษา และบางส่วนไม่ได้เรียนหนังสือ คนพิการที่ขาดโอกาสทางการศึกษา จึงมีความต้องการที่จะศึกษา และด้วยความพิการและฐานะยากจนทำให้การเดินทางไปศึกษาศูนย์การเรียนรู้เพื่อคนพิการยากลำบาก คนพิการจึงอยากให้มีหน่วยบริการทางการศึกษาเคลื่อนที่มายังชุมชนตนเอง และมีผู้ให้คำปรึกษาทางด้านการศึกษา คนพิการเห็นความสำคัญของการศึกษา ในปัจจุบันการศึกษาเปิดกว้างสำหรับให้คนพิการได้ศึกษาหาความรู้ รวมทั้งสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้มีการเรียนร่วมกันระหว่างคนพิการกับคนปกติ จึงทำให้คนพิการมีความต้องการมาก ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้จัดบริการรถรับส่งผู้ป่วยคนพิการกรณีฉุกเฉิน ต้องการได้รับการรักษาพยาบาลจากแพทย์ผู้ชำนาญเฉพาะทางโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และต้องการได้รับความสะดวกโดยมีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน สอดคล้องกับเอื้องทิพย์ ไตรบำรุง (2550) พบว่า ต้องการให้มีแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์คอยตรวจสุขภาพ และเยี่ยมบ้านคนพิการเป็นประจำทุกเดือน ควรจัดให้มีศูนย์บริการทางการแพทย์สำหรับคนพิการในชุมชน ต้องการได้รับการเอาใจใส่และความช่วยเหลือ เมื่อไปขอรับบริการทางการแพทย์ที่โรงพยาบาล ต้องการให้ระบบบริการทางการแพทย์เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ต้องการให้คนพิการสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐทุกแห่งโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้จัดบริการที่พักสำหรับคนพิการในรูปแบบสถานสงเคราะห์ และต้องการให้จัดบริการซ่อมแซมบ้านพักคนพิการ ซึ่งสอดคล้องกับอนัญญา เจียนรัมย์ (2557) พบว่า คนพิการมีความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนพิการส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีรายได้จากเบี้ยยังชีพและบุตรหลานให้เพียงเล็กน้อย ซึ่งทำให้คนพิการไม่เงินพอเพียงที่จะนำมาซ่อมแซมหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของตนให้มีความมั่นคง ปลอดภัยและเหมาะสมกับสภาพความพิการของตน จึงส่งผลให้ความต้องการด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ด้านการทำงานและการมีรายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้รัฐสนับสนุนงบประมาณหรือจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืม เพื่อนำไปฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ ต้องการฝึกอาชีพในสถานประกอบการของรัฐ โดยมีความเหมาะสมกับประเภทความพิการ และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และต้องการให้มีการจัดเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาชีพสำหรับคนพิการผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ และสอดคล้องกับเอื้องทิพย์ ไตรบำรุง (2550) พบว่า มีความต้องการมีงานทำ ต้องการประกอบอาชีพอิสระ และต้องการให้ศูนย์การฝึกอาชีพสำหรับคนพิการในชุมชน ต้องการได้รับความช่วยเหลือเรื่องเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนต้องการสถานที่หรือร้านสำหรับใช้ประกอบอาชีพเป็นของตนเอง และต้องการให้เจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพ และ

จัดตลาดในการส่งสินค้าให้สำหรับคนพิการ ด้านบริการสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการให้เพิ่มเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่คนพิการ ต้องการให้จัดบริการเครื่องอุปโภคบริโภค ต้องการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่คนพิการ เช่น ถนน ทางเดิน อาคาร ห้องสุขา และต้องการให้มีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบช่วยเหลือคนพิการ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการถูกทอดทิ้ง ซึ่งสอดคล้องกับคณิศร ชัยมงคล (2556) พบว่า ในสถานการณ์สังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันค่าครองชีพได้ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตมีราคาสูงขึ้น และคนพิการส่วนมากไม่ได้อยู่เพียงลำพัง ยังมีครอบครัวอยู่ร่วมกัน ความต้องการส่วนใหญ่ของคนพิการ ต้องการความช่วยเหลือด้านสงเคราะห์ครอบครัว และต้องการได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการเพิ่ม อาจเนื่องมาจากรายได้เป็นปัจจัยพื้นฐานของชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และเป็นสิ่งที่จะทำให้คนพิการมีโอกาสได้รับการตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานภาครัฐควรมีการวางแผนจัดการบริการด้านสวัสดิการสังคม โดยเน้นความต้องการของคนพิการเป็นหลัก เพื่อจัดสวัสดิการสังคมของคนพิการให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะการบริการทางสังคมทั่วไปของคนพิการ เช่น ความช่วยเหลือด้านสงเคราะห์ครอบครัว ด้านการได้รับสิทธิประโยชน์ นอกจากนี้ต้องการให้มีอาสาสมัครบริการดูแลคนพิการ มีกิจกรรมเยี่ยมบ้านคนพิการ และมีกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อช่วยเหลือคนพิการกรณีเจ็บป่วย เสียชีวิต จัดทำโครงการตามแผนงานเพื่อให้คนพิการได้รับรู้ในเรื่องสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะด้านบริการสังคมทั่วไป

1.2 หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมวันคนพิการ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มคนพิการหรือชมรมคนพิการ เพื่อช่วยเหลือกันเอง ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม เพื่อให้เกิดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ช่วยพัฒนาความสามารถ ช่วยให้คนพิการมีโอกาสไม่น้อยกว่าคนปกติ และเพื่อให้คนพิการได้เห็นคุณค่าของตนเองและเป็นที่ยอมรับของสังคม

1.3 หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนให้คนพิการได้รับการศึกษามากขึ้น นอกจากจะทำให้คนพิการมีโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคง มีรายได้มากขึ้นแล้ว ยังทำให้คนพิการมีการรับรู้และการใช้สิทธิต่างๆ ได้ตามสิทธิที่คนพิการพึงได้รับ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนพิการอีกด้วย โดยควรเน้นที่การให้ศึกษานอกระบบ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาตลอดชีวิตหรือการอบรมวิชาชีพระยะสั้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างความต้องการของคนพิการแต่ละบุคคลด้วย

1.4 ควรมีการประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการจัดบริการให้คนพิการได้รับความพึงพอใจสูงสุด และสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการ

1.5 หน่วยงานภาครัฐ ควรจัดให้มีทีมแพทย์ในการตามเยี่ยมผู้พิการโดยเฉพาะ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ อาทิ การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลของผู้พิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การป้องกัน/

การแก้ไขความพิการ ระเบียบและเงื่อนไขการขอรับอุปกรณ์ช่วย เป็นต้น และมีจุดบริการผู้พิการที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และสะดวก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะได้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการของคนพิการ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัย สภาพปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่มีผลกระทบต่อการจัดสวัสดิการสังคมของคนพิการ ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำไปสู่การตอบสนองความต้องการของคนพิการได้อย่างแท้จริง

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือของผู้พิการ รวมทั้งความถี่ของการได้รับบริการ เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

เจน จูประเสริฐ .(2546).ปัญหาเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพของคนพิการในภาครัฐ.วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอื้องทิพย์ ไตรบำรุง. (2550). การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา.หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ.ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ.ณ สืบค้น วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 จาก <http://nep.go.th/th/disability-statistic>

กิติพัฒน์ นนทบุรีมดลย์. (2550). สวัสดิการสังคมเพื่อคนด้อยโอกาส. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิราภรณ์ งอยกุดจิก. (2557). ความต้องการสวัสดิการของคนพิการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์.การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15 : The 15th Graduate Research Conferences มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

दनัยพัชร ชวัญมงคล .(2556).ความต้องการสวัสดิการสังคมของคนพิการในเขตเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์.หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ดารารัตน์ ทิพย์วงศ์ .(2550).ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการในการได้รับสวัสดิการความช่วยเหลือจากภาครัฐของผู้พิการในอำเภอมะเขีเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาธารณสุข มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นายรัตน์ กาญจนพันธ์. *การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้พิการและผู้ทุพพลภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 61 ก. (27 กันยายน 2550) :หน้า 8.

พิทยา บวรวัฒนา.(2544). *รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนัญญา เจียนรัมย์ .(2557). *ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์* ปีที่ 25 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน.

